

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
rasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi'a si Dumineca.
Prețulu abonamentulu:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 104.

Dumineca, 30 Decembre

1879.

1879.

II.

Brasiovu 29 Decembre 1879.

Se ne dămu sém'a, disesemu — despre ceea ce am lucratu in anulu 1879. Cu ce si cu cine se începemu? Vomu vorbi mai antaiu despre noi insine, despre atitudinea pressei romane.

Si-a facutu press'a romana din Transilvani'a datori'a in anulu acest'a de grele incercari? Nu ne incetamam a raspunde noi insine la acést'a intrebari, pēntru că numai publiculu romanu este competentu a pronuntia sentintia. Un'a inse potemu face, se afirmam adeca, că in specialu organulu nostru n'a potutu corespunde indestulu marilor neferituri ale timpului si ale intereselor nostre nationale. Convictiunea acést'a o avem, si ea stērnesce unu resentiu fōrte durerosu in anim'a noastra la incheierea anului.

N'am pututu corespunde de ajunsu, nu pēntru că nu ne-am fi datu tōta silintia de a ne implini datori'a, că unii ce stāmu sentinela la unu postu greu, ci pēntru că n'am avut destula sustinere, pēntru că strigatele nostre se perdeau de multe ori de totu in aburii nabusitori ai apathiei, care se sente in organismulu nostru nationalu.

Mai multu inse. Ni s'a facutu chiaru si impunerea, că de ce amu strigatu, si acést'a nu de cătra vocea, cari au unu interesu, că se ne véda amulindu cu deseversire, ci chiaru de cătra unii, cari ce mandrescu — nu voimu se cercetamu déca cu dreptu séu cu nedreptu — a fi militanti ai causei sante a poporului romanu. „Tăceti“, ne dicu ei, „caci ati poté compromite caus'a“!

Proverbulu arabicu ne spune ce-i dreptu că tacerea e auru si nu e unulu din căturarii nostri, care se nu fi intrebuintiatu in scrierile séu convorbirile sale măcaru odata pe stramosiesculu „Si tacuisses“. Tacerea inse nu e intotdēuna folositoare, ea este auru numai atunci candu e dictata de prudentia, candu sci că poti căstiga ceva printr'insa, la dincontra devine chiaru plumbu si te trage la fundulu apei. Si celu mai simplu omu va pricepe, că déca cineva e aprōpe se se inece, tacerea nu'lu va scōte niciodata la tiermu.

Dér' amu poté compromite caus'a! Care causa? Sunt cause personale, sunt cause familiare, sunt cause ale casteloru si partidelor, sunt cause bisericesci si este in fine marea causa nationala. Pe care dintre multele cause o intielegu ce-i ce sustinem, că nu e bine se conturbam tacerea?

Negresitu, că la ori-care din aceste cause se voru fi ganditu, numai la caus'a nationala nu. Si ata de ce credemu noi, că este asia si nu altfelu: Sub impregiurarile apesatōre de astadi tacerea potea se corespunda, celu puțin pentru momentu, interesului unoru persōne, cari nu voieau séu carora nu le dá man'a a se espune, si prin aceea potea se convina si familiei si asemenea unei caste séu partide, ea potea se folosésca momentanu uniu interesu particulariu bisericescu si cu tōte aceste se fia in gradulu celu mai mare stricaciōsa intereselor generale nationale.

Si ore se fi reclamatu vreodata in cursulu acestoru doispredece ani din urma interesele nostre nationale fia si numai pentru scurtu timpu o asemenea tacere? Trebuie se contestam acést'a si rogamu pe acel'a, care ar' cunōsce unu argumentu in contra parerei nostre, se ni'lu produca si, déca va fi convingetoriu, ne vomu plecā inaintea lui.

Incepēndu dela 1865, de candu s'a datu prim'a lovitura mortala autonomiei tieri nostre si drepturilor nationale, de cari ne bucurāmu pe atunci, pēna la 1879, candu ghiulelele inimice au fostu indreptate si asupra intariturilor autonomiei nostre bisericesci si scolare, n'avemu se inregistramu decatu unu siru lungu de atacuri, care mai slabu si

care mai vehementu, in contra esistentiei nostre nationale. Ei bine, ce trebuia se facemu, se suferimu in tacere lovire dupa lovire, séu se ne aperamu din tōte poterile si cu tōte mediulōcele legale nationalitatea amenintata?

Credemu, că nu mai pōte fi indoieła despre calea, pe care eramu datori se-o alegemu, pentru conservarea nationalitatii nostre. Era lupt'a curagiōsa, energica si neobosita, lupt'a legala onorifica si pe fația, ce ni se impunea cu necesitate, nu inse supunerea fatalista, indelung'a rabdare si tacere. Bietulu poporu romanu, elu inea nu se desvetiase de a suferi traindu in asteptarea continua a uniu viitoriu mai bunu, conducetorii lui trebuia dér' cu atātu mai multu se'lu ferésca, că se nu recada in starea apathica a tristului seu trecutu si se-i dica: eata mediulōcele drepte si legiuite cu cari te poti aperā, folosescete de ele, nu te dá trandaviei, lupta si lucra neincetatu, căci mare e numerulu inimiciloru tei si mici sunt fortiele, de cari poti dispune!

Facutus'a asia, urmat'a poporulu nostru dela 1865 incōce pe cărarea acést'a singuru mantuitoře? Judece fiacare in consciintia s'a.

Amu disu că suntemu „passivi“ si că suntemu „activi“, ne-amu imbracatu intr'o haina de moda, care nu se potrivea pe trupulu nostru si amu creditu că facemu politica buna nationala. „Passivitate“ si „activitate“ intālneai in tōte coltiurile patriei nostre, resistintia inse, aceea resistintia, prin care se manifestu ori-ce miscare in vieatia individulu că si a popōreloru, care este chiaru vieatia insusi abia se aratā sporadicu, din candu in candu ici si colo. Si deōrece nu era resistintia, nu era nici lupta si unde nu a fostu lupta nu s'au vediatu pēna acuma nici — rezultate.

Zadarnica, veti dice unii in intielepciunea vōstra patentata, zadarnica a fost si e ori-ce resistintia! Ce marginitu este cerculu acestei intielepciuni? — Ori că nu vedeti voi că cutezarea contrariloru si vehementia atacuriloru loru cresce in aceea-si mesura in care scade resistintia nostra?

„Dér' nu mai avem mediulōce de a resistā“ — Adeveratu, că legile esistente ne ofera astadi puțin mediulōce — căci numai de mediulōce legale pōte fi vorb'a aci — cu ajutoriulu carora potemu se continuam lupt'a nationala; e dreptu că, gratia bunatatoriloru ce revarsa regimulu actualu asupra poporului nostru, averea acestuia si asia modesta se sleiesce totu mai multu; inse totu ne-au mai remasu si mediulōce materiale si legale destule, spre a nu fi condamnatu se stam nemiscati in completa nelucrare.

Mediulōce mai avem prin urmare destule, numai mediuloculu ne lipsesce inca. Pēna candu nu vomu cultivā decātu interesele personale si particulare, pēna candu nu vomu incetā cu certele seci, cu ambitiunile desierte, cu intrigele si frecările meschine, pēna candu invidi'a, órba cătra propriele interese, nepasarea si egoismulu voru turburā necontentitu apele nostre, nu ne potemu asteptā la nici unu bine, la nici unu rezultatu favorabilu; déca inse ne vomu sci aventā la acea nobila abnegare de sine, la acelu curagiu barbatescu alu nemuritoriloru nostri antecessori, déca ne vomu dá man'a cu totii, puindu totodata umeru la umeru spre o conclurare sincera fratiésca, vomu afiā si adeveratulu mediulocu de scapare si avendu mediuloculu vomu avé si mediulōcele.

Nu putem se ne luam remasu bunu dela anulu 1879 fara de a ne aduce aminte cu bucuria de actiunea onorifica intreprinsa de Archierii nostri pentru aperarea limbei romane. Onóre celoru, cari si-au redicatu cuventulu pentru dulcea nostra limba, ei au binemeritatu de natiune!

Ne este imposibilu de a nu dá espressionu de alta parte dorerōsei impressiuni ce amu primit'o, vediatu pe acesti demni Archierei cumu se sfor-

tia au face se se auda vocea poporului romanu in cas'a Magnatiloru. Aci resistintia a fostu in adeveru zadarnica, vocea loru a resonatu in pusthia. Reintorsi acasa, desamagiti, căci că Archierei n'au aflatu ascultare, ei au trebuitu se se convinga din nou, că tari'a loru, influintia loru isi are radacin'a numai in poporu, că drepturile bisericeii potu fi garantate numai prin drepturile nationale ale poporului romanu. Candu voru pasi nu numai că Archierei, ci in prim'a linia că Romani, pe bas'a pretensiuniloru nostre nationale, suntemu siguri, că li se va dá ascultare.

Incheiamu. Amu remasu datori cu unele espicari, le vomu dá in auulu venitoriu, care dorimu din sufletu se ne gasésca pe toti la inaltimea chiamarei ce-o avem că ómeni si că Romani!

Dr. AUREL MURESIANU.

Program'a unei noue partide in Romani'a.

Amu fostu impartasitu cetitoriloru nostri la timpul seu, că printiulu Grig. Mihaiu Sturdza a desvoltatu o programa exotica conservatōre cu ocaziunea desbaterei adresei in Senatululu romanu. Acestu bogatu printiu a statu de unu siru lungu de ani retrasu, traindu numai din adorarea marelui Tiaru alu santei Russie. Acuma a esitu la lumina, pentru că se desfasiure stindartulu „recunoscintiei cătra Russi'a.“ Partid'a in a careia frunte s'a pusu e vechia că si printiulu Sturdza, din norocire inse ea astadi dispare mai cu totul intre marele partide nationale. Órecare insemnatate amenintatōre inse are prin aceea, că s'a formatu sub egid'a „recunoscintiei cătra Russi'a“. Nu se putea, că Russii se stē atat'a timpu in Romani'a fara că se lase dupa sine urme de asemenea „recunoscintia“.

Diariile din Romani'a publica asianumita „Programa a partidulu nationalu“, in a caruia frunte stā printiulu Sturdza. Nu lipsescu promisiunile obligate nici din acestu actu, greutatea lui este si remane inse in pasagiulu, care tractēza despre Russi'a. Program'a suna asia:

„Grele si vitrege au fostu impregiurarile, cu care poporulu nostru a avut se se lupte in trecutu; multiamita inse patriotismulu intieptu alu betraniloru, multiamita érai sprijinulu cătoru-va poteri crestine, elu a scapatu nevatematu. Ajunsese chiaru a se leganá cu increderea, că curēndu va ajunge la tient'a dorintieloru sale, in limanulu care se'i asigure propasirea morala si materiala. Acést'a incredere i-a fostu incelata. De cătu-va timpu ilu amenintia unu nouu pericolu, a carui inlaturare reclama unirea si concursulu energicu a totu ce este patriotu intre noi. Romani'a, nefindu inca pregatita economicese, s'a vediatu d'odata, prin cursulu evenimentelor, pusa in strinse legaturi cu tierile apusene, care numerau vécuri de civilisatia. Din acestu contactu a inceputu a isbucni unu siru de impregiurari si influentie, care de care mai vitrege pentru esistentia Statulu nostru, care de care mai periculose pentru nationalitatea romana. Pentru ori-cine a urmaritu cu petrunedere miscarea economica de cătuva timpu incōce, constatandu in fiacare anu o spaimantatōre necumpanire intre sarcinele ce ne-amu impusu si midilōcele nostre; pentru oricine a vediatu cum strainismulu din di in di sugruma aventulu romanescu, — convingerea este deplina, că nationalitatea nostra este amenintata de cotropire pe calea economica, prin complicitatea uniu cosmopolitismu fatalu. Nu ni se va cotropi inse nationalitatea, déca totu ce este minte sanetōsa si anima romanésca se va uni si folosindu-ne de esperientia trecutulu, vomu da o noua directiune miscarii politice, care nu va intardiā de a avé o fericita influentia asupra viitoru-

lui nostru. Déca cea mai santa datoría a unui popor este aceea de a'si aperá esistentia, apoi nu mai incupe indouieá, cá si necesitatea unirii pentru asemenea scopu este adéncu simtita si dorita de toti; é'r' formarea unui mare partidu politicu, care se desvólte simtiementulu nationalu si se opuna pedice serióse cosmopolitismulu si incercarilor de a ne slabi nationalitatea prin introducerea unoru elemente straine, fia pe calea politica, fia pe calea economica, — nu mai ingaduie nici o amanare.

Ne-amu supusu dér' unei sante datorii, luandu iniciativ'a de a formá partidulu nationalu. Programulu acestui partidu lu-a desfasuratu Priutiulu Grigorie M. Sturdza la 1 Decembre a. c. in Senatu cu ocaziunea respunsului la mesagiulu corónei.

(Aci urméza intregulu discursu rostitu de Gr. M. Sturdza in Senatu, in care discursu dupa totu felulu de promissiuni pentru reforme interióre, venindu la cele relative la politic'a esterióra a noului partidu Pr. Sturdza dice:)

„Acumu, D-loru, vinu la politic'a nóstra esterióra, si credu, cá e tare bine se ne intielegemu odata asupr'a cátorva principiuri de politica esterióra, pentru cá in acésta privintia, la noi, romanele se scriu fórté de graba, fantasi'a merge fórté iute, si se vedu puse inainte ideile cele mai hasardóse, fara cá se fia reduce la adeverat'a loru valóre.

„Domniloru, in acésta privintia mi se pare, cá principiulu celu mai bunu, e se avemu diferentia si recunoscintia pentru Poterile mari, pentru cá ne-au doveditu a loru buna vointia in mai multe ocazii; inse diferentia nóstra, nu mai trebuie se mérga péna a sacrificá nationalitatea nóstra, precumu se cerea in cestiunea israelitiloru, nici péna a loví in viitorulu nostru economicu si financiaru, precum ni se intempla cu drumurile de feru. Totudeodata, domniloru, noi nu trebuie se ne facemu unélt'a rivalitatiloru dintre Poterile mari, cáci candu cei mici se facu astfelu de unelte, totdeun'a ei sunt sacrificati. Voiu cautá totodata se ve vorbesce si de o alta teoria, care s'a pusu inainte, teoria politica, care amu vedut'o prin diuare, espusa de mai multi, si care trebuie s'o criticamu odata pentru totdeun'a. S'a pusu inainte, cá noi, rasa latina, trebuie se ne interpunemu in trespasul dela Nordu si slavii dela Sudu. Domniloru, acésta teoria absurda, ridicula chiaru, mi amintesce de lupulu din fabula, care s'a interpusu intre doi berbeci, cá se'i judece, si candu l'a isbitu berbecii cu córnelu, a remasu lupulu latu. Tocmai acésta este positiunea celor mici, cari ar' vol se se interpuna intre doue poteri mari, din care un'a are 80 miliónu locuitori. Acésta este o teoria puerila, inse care trebuie s'o judecamu odata, cá se ne pronunciamu despre valórea ei.

„Acumu, domniloru, pe cátu suntemu datori se avem diferentia cátra Poterile Europei, cu atátu mai multu suntemu datori se avemu diferentia si recunoscintia mai cu séma pentru Russia. Mai antaiu, pentru cuventulu, cá Russia este Statulu celu mai puternicu si mái cu iniriure in cestiunea Orientulu. Dovéda, cá, cu tóta nepasarea si chiaru ostilitatea mai multoru poteri mari, Russia a hotaritu cestiunea Orientulu, si a emanciparei crestiniiloru din Orientu. Prin urmare este puternica si cu iniriure, si trebuie se avemu diferentia. Mai dicu, Domniloru, cá trebuie se avemu si recunoscintia, pentru ca Russia ne-a emancipatu, domniloru! Ea ne-a formatu cele antaiu batalióne si escadróne romane. Alaturea cu ea, d-loru, ne-a invrednicitu se contribuimu si noi la emanciparea fratiloru crestini din Orientu. Alaturea cu armat'a ei amu ridicatu prestigiulu militarulu nostru, care erá de multu uitatu. Alaturea cu Russia ne-amu dobénditu cu arm'a in mana neatérnarea tierei nóstre.

„Prin urmare, domniloru, suntemu datori se avemu mai alesu cátra acésta potere diferentia si recunoscintia. Si o dicu acésta, pentru cá mai tóte organele nóstre de publicitate, si din nenorocire de multe ori chiar' organele nóstre oficióse, si chiaru din persónele nóstre oficiale, si din mandatarii tierei, s'au departatu de acésta regula si nu credu, cá au adusu tierei vre-unu folosu prin acésta atitudine; eu credu cá au adusu reu pentru tíera. Acésta atitudine gasescu, cá a fostu rea; o gasescu chiaru usióra. Acumu vinu la celu din urma punctu si vreau se ve mai observu, cá noi ori cátu amu vrea se fimu luati in privire, cá se nu dicu respectati, nu vomu isbuti, péna ce nu vomu cautá, cá prin noi insine se ne facemu o positiune respectabila.

„Apoi, Domniloru, noi suntemu unu statulu micu, inse facemu parte din peninsula Balcanica, facemu parte din Statele, din cari unele s'au organizatu mai inainte, cá Serbia si Muntenegru, altele se organizéza acumu, cá Bulgaria; Rumeli'a, Bosni'a si Herzegovin'a. In fine facemu parte din acelu grupu de State, cu cnri totdeuna ne-amu aliatu la nevoia. Amu avutu acelesi nenorociri, aceleasi greutati, dér' in fine amu fostu emancipati de Russia, precumu s'a emancipatu acumu Bulgári'a. Viitorulu nostru ne léga cátra aceste state. Noi, izolati, nu a-

vemu o garantia; intr'o confederatiune cu aceste state dobéndimu o greutate mai mare. Trebuie dér' se tintimula acestu scopu politicu, cá pe cátu se va poté se cautamu a ajutá formarea unei confederatiuni cu Statele aceste, in grupulu caror'a figuramu si noi.“

La acestea mai adaugemu:

In privintia invetiamentulu publicu, dorimu a'i se dá o directia cu totulu nationalu. Tinerimea se iésa din scóle pregatita si zelósa d'a lupta contra strainismulu nu numai pe terenulu politicu, dér' si pe celu economicu. Voimu cá in fraged'a ei minte se se intiparésca adéncu grij'a de pericólu ce ne amenintia nationalitatea si sarcin'a ce'i impune patriotismulu.

Clerulu nostru, care este adeveratu nationalu, fiindu cá se insulá numai din sinulu patriei, care totu deodata este in cea mai mare parte mireanu, avédu cu tíer'a aceleasi legaturi sociale cá ceilalti cetatiani, — este demnu de tóta imbratisiarea nóstra. Se ne aducemu aminte cá sub drapelulu religiei nóstre ortodoxe amu sustienutu in trecutu tóte acele lupte eráncene, prin care ne-amu scapatu nationalitatea. Se ne gaudimu, cá si in viitoru totu acestu drapelu este scutulu celu mai puternicu alu esistentiei nóstre nationale, cá si alu fratiloru nostri ortodoxi din Peninsula Balcanica.

Dovéda cea mai durerósa despre pericolele care ne amenintia tíer'a pe calea economica este concessia Stausberg, ale carei urmari fatale ni se arata acum in tóta crud'a loru goliciune. — Este o adeverata nenorocire, cá la noi, sub tóte regimelu politic'a personala gasescu somitati politice si parlamentare, care se facu unelte mladióse pentru intrupinderi vatematóre tierei. Asia nesce maioritati guvernamentale au votatu concessia Stausberg; aceleasi maioritati, impinse de unu guvernulu cosmopolitu, erau se ne inece nationalitatea cu elemente straine in cesti'a israelita. Adi chiaru, aceleasi maioritati sub aceleasi impulsia, fatale tierei, voiescu se ne mai impovore cu o noua si colosala datoría prin pretins'a rescumperare a cáieloru ferate.

Se ne trezimú dér' din letargia care a permis asemenea incercari d'a ne impinge péna la malulu prapastiei, — si si sustienutu de opini'a publica, se luptamu cu tóte drepturile garantate prin Constitutia pentru a nu ajunge Romani'a acele dile negre, in care se vedem comisii europene, straine, cá vinu se ne administreze finacele. Acésta ar' fi mórtea nationalitatii romane, cáci cea d'anteu economia, care ar' face-o strainii, devenindu domni pe finacele nóstre, ar' fi se ié pentru anuitati miliónu care le chieluimu cu armat'a. Apoi armat'a este espressia cea mai via a nationalitatii unui poporu. Suprimarea ei ar' fi dér' terminulu fatalu: „Sfórsitul Romani'e.“

Adéncu convinsi, cá numai aplicarea principiiloru si implinirea cerintiloru aretate mai susu potu se ne apere esistentia Statuii romanu si nationalitatea, — subscriemu din tóta anim'a programulu acésta, si prin acésta a nóstra aderare declaramu formalu partidulu nationalu sub presiedentia si directia patriotica a printiului Grigorie M. Sturdza. Acestu partidu se va organizá prin comitete electorale, cáte unulu de fiacare judetiu. Tóte comitetele suntu dátore a luá directia de la comitetulu centralu din Bucuresci sub presiedentia printiului Gr. M. Sturdza, si suntu moralicesce indatorate. Toti impreuna si fia care in parte ne legamu in faci'a lui Dumnedieu si a tierei d'a sustiené si propagá programulu acésta prin tóte cáile si midilócele legale, fiindu totudeuna gata se respundemu la apelulu capulu nostru. Pe aceste base ne declaramu prin subscrierea nóstra pentru totu-d'auna membri ai partidulu nationalu. Facutu in Bucuresci la 14 Decembre, anulu 1879.

Braslovu 27 Decembre 1879.

(Adunarea generala a Asociatiunei pentru promovarea meseriiloru intre Romani) si a inceputu siedintiele sale eri. Ea n'a fostu cercetata, cá in anulu trecutulu, in máni'a proletariatulu ce cresce printre Romani si in máni'a invasiunei ce se faee in Romani'a de clas'a mediulocia straina si cu tóte cá mediulócele de a se sustiené prin munca se impuginéza din ce in ce si poporulu din suburbii emigréza.

Presiedintele, d. par. B. B a i u l e s c u, a deschisu adunarea prin unu cuventu mai lungu, in

care a aratatu, cá scopulu acestei Asociatiuni este numai promovérea meseriiloru intre Romani; acésta Asociatiune se ingrigesce de esistentia unei párti insemnate romane: esistentia nationala a aratatu, cá Asociatiunea a lucratu péna acumu in 3 directiuni spre a ajunge la scopu, adéca: popularisarea scopulu seu la poporulu de josu; apoi in a dá Asociatiunei mai multa potere si in aratá rezultate, crescédu invetiacei meseriasi, sodali si maiestri perfecti. Desi progreséza Asociatiunea lipsesce totusiu entusiasmulu ce-lu reclama timpulu presentu. In fine róga pe membri se pertracteze agendele cu zelu si declara adunarea generala de deschisa.

S'a cetitu apoi reportulu comitetulu, care cuprinde o oglinda atátu de interessanta a giurstariloru si a activitatii desvoltate de comitetu. Reportulu arata, cá in 1879 s'au asiediatu 42 copii la 12 diferite meserie; eara sum'a totala a copiloru asiediatu de Comitetu in 6 ani e de 226. Dintre acestia parte mare sunt adi sodali (calé) si unii chiaru maiestri. De sodali au fostu clarati in 1879 11 si adéca 2 croitori, 2 croienieri; 1 fauru; 1 papucaru; 1 lacataru; 3 tismari si 1 cojocariu. Dintre Sodali doi au primitu firm'a de maiestri. Mai incolo raportulu a istoriasiatu necazurile faeia de antipathia Romaniloru cátra meserii si de greutatea de a plasá copii de romanu la maiestrii straine; lupt'a cu seracia, cá copii n'au vestminte, lupt'a, cá maiestrii n'au lasa sér'a peste septemana la scóla pentru meseriasi; lupt'a cá nu sunt mijlóce pentru o scóla pregatitóre, fiindu cá copiii vinu dela sate si fara cunoscintiele elementare s. a.

A urmatu reportulu cassei. Avereá are sum'a de 1987 fl. 51 cr. In 1879 a crescutu fondulu Asociatiunei numai cu 380 fl. v. a. Comisiunea alésa spre a cercetá Socotelele a raportatu si a propusu multiamire si absoluturiu Comitetulu, ceea ce s'a si primitu cu aplausu.

A fostu si o espositiune mica de lucruri ale invetiaceiloru, care a placutu multu publiculu si obiectele s'au premiatu dupa clase. Gustulu si perfectiunea ce aratá sierpariulu cu deosebitele flori, pantalonii si ghețele au incuragiatu pe membri, cá acesti invetiacei ajungédu sodali si maiestri voru scí tiené concurentia cu manufacturerele ce vinu de susu.

S'au pertractatu mai departe propunerile comitetulu, dintre cari unele fiindu pentru infiintarea de ateliere, s'a alesu o comisiune de 3 membri, cari voru veni cu referatele loru in Dumineca venitóre. Mai nemultiamitóre a fostu cestiunea scaderii numerulu membriloru. Aci d. dep. Strevoin a observatu, cá calea ferata a schimbatu viitorulu Brasiovulu, ds'a prevede, cá numai prin meserii potemu inaintá si natiunea aceea, care 'si va imulti numerulu maiestriloru perfecti va avé poterea asupra Brasiovulu. Presiedintele a aratatu nemultiamirea, cá numerulu membriloru Asociatiunei scade, in locu se crésca indoitu si intreitu, din care motivu declará, cá nu voiesce se priméscu realegerea. Numai d. advocatu Iuonu Lengeru induplecá cu argumente puternice pe presiedinte a primi realegerea, dicédu-i, cá, déca nu e multiamitu cu spriginulu ce se dá Asociatiunei de cátra cei din locu si cei din afara, se 'lu multiaméscu rezultatulu dobénditu prin asiedierea a 226 invetiacei, cari la timpulu voru insufletu Asociatiunea. Astufeliu comitetulu vechiu fú realesu. Budgetulu s'a votatu cu 210 fl. si siedintia s'a amanatu pentru pertractarea altoru agende pe Dumineca 30 Dec. a c. la 3 óre d. a.

De pe malulu Somesiului, Novembre 1879.

Sinóde bisericesci micste! Mirénulu se taca in biserica?

(Urmare.)

Temerea si frica cá, dandu mireniloru nasu, s'aru estinde prea departe, ne aru duce pe terrenu protestanticu, cade insasi de sine, spre batjocur'a celoru ce o pórtá, dupa ce se vá lua in consideratiune:

a) natur'a aceloru agende si afaceri, la cari nu se admite concursulu mireniloru nici dupa constitutiunea autonomiei eclasiastice, nici dupa canóne.

b) Din contra prin concursulu mireniloru la administrarea averiloru, si din partea loru conferite, la ajutorarea propasirii in invetiatura, la sustinerea scóleloru, regularea relatiuniloru dintre cleru si poporu, — térgulu cam intre doi — crestini miréni numai mai buni, dér' mai rei nu potu se se facea; numai atragerea si alipirea loru mai tare

de biserică și religioasă se poate ajunge, d'ér' nici-
decum instrainarea lor, apoi ce?

c) Căndu a fostu moralitatea mai în flóre și
inocență mai frumósă? Acum'a, cându parte
chiaru și prin eschiderea totală a mirenilor dela
afacerile bisericesci, a urmatu denegarea aju-
riului fisicu din partea autorității lumesci, înce-
pându dela judele comunale până la ministru, séu
d'ora atunci, cându preotulu din satu cu saborulu
seu exercită dreptulu de a impune pedece pentru
injuraturi și sudalme, a pedepsi pentru nefrecuen-
tarea bisericeii, a degrada pe betivi și pe fetele ca-
dute? începemu de aceea așa din josu dela sabo-
rulu parohiale, pentru că aci în parohia e usi'a,
prin care intra mireni în concursulu seu în afa-
ceri, cari cu anumita referință se adnumera și cadu pe
terenulu, unde se admite concursulu micstu alu
clericilor și mirenilor, și de aci urcându în
susu la sínóde protopopesci diecesane micste séu
la congrese, conferințe ori adunari, pentru că
numirea nu alteréza. — Strică ceva fratiloru
greco-orientali chiaru și acumu în seclulu liberalis-
mului falsu, că admitu concursulu mirenilor? séu
romano-catolicii au devenitu mai rei papistasi
pentru că au admisu pe mireni? Tacu de protes-
tanti, pentru-că desi principiile desfășurate iau
dusu acolo, unde se afla astadi, totusi propășirea
în sine a invetiamentului — fara de a căută la
directiunea ei — înflorirea institutelor, înmultirea
averiloru, îmbunătățirea stărei materiali, totu prin
concursulu poteriloru combinate s'a efaptuitu. Pe
noi gr.-catolicii nu ne potu duce acolo, unde se
periclitéza cele ce nu cadu în sfer'a poterei lor,
pentru că la noi esistu canóne sancționate prin
dieci de seclii; preste marginile prescrișelor ca-
nonice și ale statutelor, bine explicate, mirenilor
nu le este iertatu a se esténde, și acestea nici de-
cumu nu se voru alterá, pentru că mireni ne voru
ajutá cu sfatulu, cu intrévenirea lor, și cu totu
cu ce le este iertatu a concurge. Biserica nóstra
e pusă pe base sinodale. Ce edificiu ati veduitu
se mai sustee, după ce i s'a sapatu bas'a, i s'a
subminat fundaméntulu? — Mireni prin concu-
rulu lor admisivibile după constituțiunea bisericeii
numai ajutá ne potu, d'ér' a ne strică nu e iertatu,
pentru că nu se póte, — Va dice cineva că par-
țiparea mirenilor se fă contraria spiritului ca-
noneloru și asediamentelor eclesiastice esterne?
Nu. Căci pe cătu aru corespunde geniului tem-
pului, pe atăta ar' fi și de folositoare bisericeii, de
órece nu aru puté decâtu se întarésca legatur'a
intre statulu mireanu, biserică și cleru.

Cumcă tóte aceste temeri suntu nefundate, ur-
matóarele suntu în stare a demonstrá si mai de
apóte.

Încătu pentru Rom'a atinseramu și mai susu
că pontificii au pastratu cu scumpetate pactulu
unirei; în legatura cu cele dise acolo însemnamu
inca, că Articululu IV din concordatulu austriac
care dela 1870 se privește că stersu din partea
regimului, dice că: episcopiloru vá fi
iertatu a deprinde tóte, căte
li se cuvínu în gubernarea die-
ceselor s'ale séu pe bas'a de-
claratiunei séu pe a disposi-
țiunei santelor canóne. Cumcă
din partea Romei nici în dieceniile din urma nu
s'a pusu piedeca la ținerea sínódeloru în generalu
se arata de acolo, că dela 1858 încóce aflamu a
se fi ținutu sínóde în Vien'a, Prag'a, Lintiu, Stri-
goniu (de 2 ori). Calocia etc. și Rom'a nici unu
caventu nu a avutu a dice în contra.

Apoi aceea cumcă câte canóne prescriu ținerea
sínódeloru ar' fi superfluu a demonstrá, de órece le
înălțăm mai adeseori în pravila, decâtu se fă
de lipsa a le citá. În parentese fă atinse numai
acele pe cari s'a edificatu mai departe. Can. 19
IV. și can. 20 antiochenu prescriu, se se țiena de
2 ori pe anu, éra can. 8 VI. și 26 cartagenu se
se țiena barami un'a data în fiacare anu; Can. 6
VII. dice, se se afurísca stapanirea, care ar' opri
ținerea sínódeloru (!) — Aceste și alte nenumere-
rate canóne facute pe bas'a precedentiloru, în tem-
purile urmatóre nu lea stersu nici unirea, ci lea
roboratu, căci cumu disesemu neamu unitu în 4
puncte cu păstrarea asediamentelor nóstre; apoi
nenumerați canonisti sustienu pe bas'a canóneloru
că: Metropolitulu spre a poté convocá sinodu pro-
vinciale, nu are lipsa se întrebe pe Pap'a și epis-
copulu convocá sinodu diecesanu fara de a însciin-
tá pe Metropolitulu, pentru că acesta este actu
alu jurisdicțiunei episcopesci (Conf. Sion. rom.
1865 p. f.) Nici nu sar' puté opune greco-catoli-
ciloru constituțiunea lui Sistu V „Immensa“ (1587)
pentru că acest'a propunédu a susterne decretelu

sinodali spre aprobare tientesce lá sustinerea di-
sciplinei apusane prescrișe prin conciliulu Tridentinu,
pentru care, fara de a fi apostrofati de schismatici,
ne place a ne alatura la relatiunea lui Atanasiu
(1771) carele dice (în acte și fragmente p. 124 și
144) că la noi nu se primesc — firesce cu refe-
rință la disciplina — și inca cu atatu mai puțin
de cându sustă congregatiunea sperata pentru cau-
sele orientale (Constit. Pontif. Rom. Piu IX. 1860).

Tem'a privitoare la pedecile ce s'ar' pune din
partea arhieriloru romano-catolici ar' fi și mai ri-
dicula, sciundu, că dnpa canóne resaritene și apusere
e opritu fiacaru arhieru a se amestecá în afa-
cerile altei diecese, și unirea nu a îndreptatitu pe
nici unu romano-catolicu a se amesteca în biseric'a
nóstra, a carei disciplina difere de cea apusana.
Apoi p'na cându se mai fă episcopii romani uniti
cód'a acelora, cu cari s'au unitu?

(Va urmá.)

Concentrarea trupelor rusesce. Din mai
multe diuare germane împrumutamu scirea, că
Russi'a concentréza trupe numeroșe în Poloni'a
rusesca, mai alesu în localitățile din partea desre
vestu a sioselei Varsioviei Crestehova, Vilna și Du-
naburg. Este batatoriu la ochi, că trupele dislo-
cate în localitățile estreme se compun în cea
mai mare parte din cavaleria, care la Russi se ține
și în timpu de pace pe picioru de resbelu. Var-
siovi'a gema de trupe. Aci se afla cartierulu ge-
neralu a doue corpuri de armata și a trei divisiuni
în districtele Varsioviei, Vilnei și Chievlui, adeva
la frontier'a Prusiei și Austro-Ungariei s'ar' afla
concentrate 19 divisiuni de infanteria, 9 de cava-
leria și mai multe baterii de artileria. Pe siose-
lele și drumurile de feru se observa o miscare, care
denuntia chiaru pro'anului o pregătire de resbelu,
o mobilizare; reseristii russi se plangu, că nu-i
eliberéza; țieranii se vedu apasati prin diferitele
podvedi și rechisitiuni de cai. Numai speculantii
și liferanti își freaca manile bucurându-se, că ga-
sescu ocupatiune. — În Londra se considera acésta
concentrare de trup, că o amenințare contra
Austro-Ungariei.

Pentru Romanii inundati

aa mai incursu la Relactiunea „Gazetei Transil-
vaniei“ ofrande dela urmatorii domni:

Din Brasiovu: Iosfu Baracu, protop. 10 fl.,
Ioanu Petricu, protop. 5 fl., Constantinu Popazu
1 Napoleond'or, Petru Archimandrescu 5 fl., Di-
mitrie D. Lupanu 5 fl., Dr. I. Neagoe 2 fl.,
Dimitrie Popp capel. casr. 1 fl., Spiridonu Fetti
1 fl., N. N. 1 fl.

Din afara: d. Petru Ciceronescu parochu ro-
manu în Veresmortu 2 fl. Dela unu anonim din
Panczelcseh 1 fl. v. a.

(Va urmá.)

Diverse.

[Reuniunea romana de gimnas-
tica și de cântarid în Brasiovu] după cumu amu mai anunțat, luni în 31 Decem-
bre 1879 (12 Ianuaru 1880 țiene în sal'a otelului
„Nr. 1“ a patr'a convenire cole-
giala. Cu ocasiunea acésta se va esecutá ur-
matórea Programa: 1. Adi la Carpati, choru
amestecatu de Vasilescu. 2. Catecu scotianu, choru
amestecatu de Dürner. 3. a) Român'a b) Salutare
duete de Mendelssohn. — 4. Anteculu de prima-
veara, choru amestecatu de Mendelssohn. 5. Ruga-
țiunea din Nabucodonosor, oru amestecatu de
Verdi. 6. Cîsla séu Adunarea betraniloru satului,
cuartetu comicu-satiricu pentru barbati de C. G.
Porumbescu. Inceputulu la 8 re sér'a.

[În Naséudu] se va ținé în 31 Decem-
bre st. v. cu ocasiunea serbari ajunului anului
nou 1880, în localitățile otelului țahov'a, unu con-
certu împreunatu cu dansu.

[Unu semn în bucureștii] Sub aestu titlu impar-
tasiesce fói'a maghiara din Clusi „Kelet“, după
„Néptanitok Lapja“ urmatórea istria miscătoare de
anima: „La Fagarasiu unde traisce o mana de
Maghiari, care e numai o insula în marea romana,
esista o scóla de statu cetatianésca care, desi se
lupta cu greutățile inceputului, totu are o basa
de înflorire în viitoriu. Acést'a scóla cu inceperu
anului scolaru actualu deja nu mai otea cuprinde
pe tinerii romani doritori de a amlá la scól'a

maghiara.?) Pe unu tata romanu înse directorulu
scólei nu puteá nicidecumu se'lu împace cu aceea,
că ia disu: „Vedi domnule! băncile sunt tóte
pline de copii, și nici nu mai e locu unde se-i
dau locu fiului dtale. „Nu-i nimicu — respunse
tatalu — déca nu póte siedé, atunci mai bine se
sté, numai se invetie unguresce.“ — Bravo! „Nep-
tanitok Lapja“! Efectulu teatralu este escelentu,
lipsesce numai, că d. inspectoru Moldován Gergely
se dramatizeze marele momentu, în care tatalu jert-
fesce peciórele fiului seu pe altariulu maghiari-
sarei. „Kelet“ se bucura, că și cându prin inve-
tiarea limbei maghiare cineva ar' trebui se se me-
tamorfoseze eo ipso din Romanu în Maghiaru, uitandu
de tóte necasurile, că fericiti cari înghiteau apa
din riulu Lete. Cu metod'a acésta simpla Maghiarii,
Boemii, Croatii s. a. ar' fi trebuitu se fia astadi
mai de totu germanisati.

[Atentate asupra suveraniloru]
Dela 11. Maiu 1878 s'au comisu p'na acuma
sípte atentate asupra capetelor coronate și
anume: 1. Atentatulu lui Hödel asupra lui Wil-
helm la 11 Maiu 1878, 2. Atentatulu lui Nobiling
asupa aceluasiu monarchu la 2 Juniu 1878. 3.
Atentatulu lui Moncasi asupra regelui Alfonso XII.
alu Spaniei la 25 Octobru 1878; 4. Atentatulu
lui Pasanante asupra regelui Umberto alu Italiei la
17. Novembre 1878. 5. Atentatulu din Petersburg
asupra Tiarului la 14 Aprilie 1879; 6. Atenta-
tulu din Moscova asupra aceluasiu monarchu la
1 Decembre 1879, și 7. Atentatul alu 2-lea asupra
Regelui și Reginei Spaniei. Se vede înse că pro-
vedință veghiéza asupra suveraniloru, căci trebuie se
amintimu, că asupra lui Napoleonu s'au comisu în
totalu sípte, asupra lui Wilhelm cinci și asupra
Tiarului asemenea cinci atentate, cari tóte nu isbu-
tira. Cu tóte aceste înse proverbulu „Et nunc
reges intelligite!“ (și acumu se întiegeti Regi-
loru!) în modu destulu de claru face atenti pe
Suverani, că inca nu sunt scutiti de nóue atentate,
ceea ce chiaru imperatulu Wilhelm a întielesu
destulu de bine cându dise: „Ingrigiti de o edu-
catiune religiósă a tinerimei, căci înainte de tóte
religiunea trebuie se fia pastrata la poporu!“

[Autografia noua.] Din diuarulu ci-
tatu de pres'a parisiana cu ocasiunea festivității
filantropice pentru Murci'a, enumeramu aci câteva
autografe interesante ale unor diplomati și Suvé-
rani, dintre cari mai alesu autografulu principelui
Carol alu Romaniei posede óre care nuanția poli-
tica. Domnitorulu romanu scrisse adeva în numi'ta
fóia: „Virtutea este mai tare decâtu forti'a!“ că
antithesa făgia cu aksiom'a moderna: „Forti'a pri-
meaza dreptulu!“ Indata după aceast'a scrie prin-
ciulu Gorciacoff cum se pare la aceeași adresa din
Baden-Baden 8 Novembre: „Consciință mi este
judecatorulu“. Se mai citamu aci și alte autografe
diplomatice, și anume: „Dumnedieu dá adăpostu
mneiloru contra vântului, scrie Lordulu Lyons“
probabilu, fara reflecșiune la cele scrisse de Cont.
Ignatiev: „Eu sunt prea mare inamicu alu tutu-
roru banalitatiloru și nu posedu destula închipuire
spre a transmite publicității vreo sentință auto-
grafica. Me marginescu d'ér' numai în a Ve oferi
subscrierea mea, numindume, alu Dv. supusu servu:
Conte N. Ignatiev.“ — „Unde este necesitatea
trebuie se cutezi a încercá tóte. Manteuffel.“ „Bine-
facerea nu cunósce nationalitate, Moltke.“ „Nihil
humani a me alienum puto“. Than-Rathsamhausen
comandantu generalu bavaresu.“ etc. etc.

[Unu trenu nimicitu.] O nenoro-
cire, unica în istori'a drumuriloru de feru, s'a în-
templatu la finitulu lui Decembre în Scoti'a între
statiunile St. Fort și Dundee. De vr'unu anu și
jumetate s'a fostu datu circulațiunei noulu podu
de feru peste riulu Taya, ce curge pe acolo, care
fû laudatu că celu mai lungu din lume (2 miluri
anglese) și că capu de opera alu tehniceii anglese.
În nóptea de ultim'a Dumineca a anului (28 De-
cembre), cându erá, o furtuna înfricosiata, se apro-
piá trenulu de persóne ce venea dela Edinburg de
acestu podu. Pazitoriulu dela capulu podului ilu
asteptá, că se dé masinistului semnalulu, că póte
trece. Trenulu porní încetu peste podu, pazitoriulu
se uitá cu îngrijire după elu, căci viscolulu erá
teribilu. Elu se uitá după luminele rosii, deodata
unu orcanu făcú se se cutremure casuli'a lui și
luminele nu le mai vedú. La capulu celalaltu alu
podului inca asteptau multi se véda, déca trenulu
va cutezá se tréca pe unu timpu atătu de viforosu.
Ei vedeau luminele trenului intrandu pe podu și
apropianduse, acuma le vedeau pe la mediuloculu
podului, cându deodata o columna de focu se re-
dicá cătra ceriu și apoi se cufundá în riu, unde

parea că s'a stinsu. Dupa această nu se mai vediu nimicu, si s'audia numai vijeitulu ventului. Siefulu statiei c'unu ingineru mersera cu periculu de vieta, cercetara podulu, candu deodata pe la mediu-locu vediu la lumin'a unei inaintea loru unu abisu colossalu. Era claru acuma, că podulu s'a surpatu si intregu trenulu a caditu dintr'o inaltime de 30 de metri in apa. Nici unulu din cele 90—100 persoane n'a scapatu, toti si-au aflatu mormentulu in undele turburi ale riului Taya. Cutriatoriu a fost momentulu, candu cecei asteptau la gur'a dela Dundee cu nerabdare, că se p'ota imbragiosia pe ca'etori, audira de teribil'a catastrofa. Nu se scie deca furtun'a a scosu trenulu din sine si deca podulu prin această sgudaitura s'a ruptu séu că l'a ruptu poterea vijeliei. 13 arcuri formau la mediloculu podului unu feliu de tunelu. Aceste arcuri se radimau pe colone de pétra si pe alte colone de feru purtate de aceste. A fost o mare neghiobia, că persoanele competente au lasatu se tréca trenulu, tocmai candu furtun'a érá mai mare.

[Hoti prinsii.] Citimu in „Steu'a Dobrogei“: „Band'a hotiloru ce bantue Dobrogea, si in specialu judetiulu Tulcea, este tota prinsa si incarcerata. Ultimulu banditu, ce se numesce Elnache Lungu Buzatulu, prebegitu de tovarasii lui este si acest'a prinsu in comun'a Vacareni plas'a Macin. Acest'a banda, sub conducerea lui Minalachii Parlici, se compune din 8 individi. Arestati inse suntu 24, că complici si gazde. In intervalu de patru luni s'au comis de catra acesti nefericiti peste doue-dieci crime la drumulu mare, plus torturi inquisitoriale si omoruri. La parchetulu din Tulcea suntu atatea efecte gasite la banditi si gazdele loru, in catu nu mai au locu unde se le puna. Instructiunea ce se face de catra substitutul trib. d-lu Gh. Carpuzi, forte abilu in materia, descopere pe fia-care di noui complici, la cari se gasescu lucrari de valóre, jafuite.

Cu 1 Ianuaru st. v. 1880 se incepe unu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai f'oiéi n'ostre, alu caroru abonamentu a espiratu cu 31 Decembre st. v. 1879, se binevoiesca a si'lu reinoi *de cu vreme*, pentru că diuariulu se li se p'ota tramite regulatu. De la 1 Ianuaru st. v. incolo diuariulu se va tramite numai aceluor domni, cari au binevoitu a-si reinnoi abonamentulu.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele d-loru *esactu*, aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

Pretiuulu abonamentulu la „Gazet'a Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siese luni 14 franci, pe anu 28 franci. (Abonamentulu se primescu si in bilete hipotecare romane.)

Banii de prenumeratiune sunt a se tramite (mai usioru prin assignatiuni postale) la Redactiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI“ in Brasiovu.

INDUSTRIA NATIONALA!

Depositoriu de incaltiaminte fabricatu propriu si strainu, **palarii** si **siepci** de **stafe**, **astrahanu** si **mielu** etc. cu pretiuri forte scadiute si eftine, alu lui

IOANU SABADEANU

Brasiovu, strad'a caldarariloru Nr. 493.

Pentru barbati dela fl. 4.50 in susu parechi'a
" dame " " 3.50 " " "
" copii " " 1.50 " " "

Pentru voiagi **cisme** si **siosioni de písia** (Filz) si **pantofi de casa** etc. Depositu mare dela v. a. fl. 1.50 in susu

Siepci pentru barbati dela fl. 1.50 in susu.
" " copii " " —.60 " "

Forte de recomandat pentru conservarea si in frumsetiarea incaltiamintelor,

hamuriloru si a ori si ce feliu de obiecte de piele oleulu asianumitu: „Leder-Appretur, Leder-Oel alu lui R. Esser din Berlin cu pretiuulu de 40 cr. unu flaconu si Dégras cuthi'a a 25 cr.

Alifa universală pentru sigur'a vindecare de **ochiuri de gaina** (bataturi) si **degeraturi** cuthi'a cu 30 cr.

Toti Domnii profesori, invetiatori si studenti au pe langa aceste pretiuri scadiute inca unu **rabatu de 10%** cumperandu cu bani gata.

Pentru Domnii musterii din afara se potu espeda p'ena la 5 chilo cu 33 cr. prin posta. — Incaltiaminte nepotrivite séu neconvenabile se primescu indereptu spre schimbare, deca voru fi francate. 6—10

Locanda nationala!

Am onóre a anuntia onoratulu publicu romanu, că de curendu am deschisu o **restauratiune** (locanda) „**La Steu'a Romaniei**“ in Uliti'a négra Nr. 339 (casele d-lui Iuga), unde voi servi cu mancaru nationale si cu beutura buna, atatu vinu, de diferite cualitati, catu si bere de Steinbruck in butelii, promptu si cu pretiuri forte moderate.

Rogandu-me pentru binevoitoriulu concursu alu onoratulu publicu romanu din locu si din giuru me recomandu.

Cu distinsa stima

3—3

Elen'a I. Capatina.

Tipografi'a

Tontsch & Kellemen

Brasiovu, Strad'a Caldariloru Nr. 532

se recomanda pentru esecutarea grabnica si eftina a tuturor lucrurariloru tipografice.

Totodata anuntia, că brosiur'a „Partea a II-a din Memoriulu lui Iosifu Sterc'a Sinlutiu de Carpenisiu (Continuare din o lacrima ferbinte) Sibiu 1879, se afla de vendiare in acest'a tipografia. 2—2

AVISU DE ABONAMENTU pre anulu 1880.

AMICULU FAMILIEI DIURNALU SOCIALU BELETRISTICU SI LITERARIU

Va esi in fie-care Martia in nri. câte de 1—2 cóle. Va publicá articlii sociali, poesie, novele, romanuri s. a. Va tractá cestiuini literarie si scintifice. Va petrece cu atentiune viéti'a sociala a Romniloru de pretutindene s. a. Preste totu va nisui a intinde tuturoru individiloru din familia o petrecere nobile si instructiva.

Pretiuulu de prenumeratiune pe anulu intregu e 5 fl. v. a., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. v. a. Abonantii pe anulu intregu voru primi, cá premiu, portretulu distinsulu nostru filologu si istoru Timoteiu Cipariu — avédu de a solvi numai 30 cr. in pretiuulu pachetarei si a cartei de transportu.

HIGIEN'A si SCOL'A

Fóia pentru sanetate, morbi,

Educatiune si instructiune.

Va esi in 1/13 di fiecarei lune. Pretiuulu de prenumeratiune pe anulu intregu e 2 fl. v. a.

PREOTULU ROMANU,

scriere periodica pentru toti ramii literaturei bisericesci.

(Prin acest'a fóia se va inlocui „Predicatoriulu Sateanulu Romanu“)

Va esi in fascicli lunari câte de 2 1/2—3 1/2 cóle, si va publicá: a) articli din sfer'a tuturoru scientieloru teologice, b) din sfer'a educatiunei si instructiunei religiosemorali, — c) schitiu din viéti'a celoru mai celebri barbati ai bisericeloru romanesi cunoscientie biografice despre santii parenti ai bisericei reartite; d) predice, omilii, catechese si arenese, pre dominece, serbatori si diverse ocasiuni, — mai departe predice generali despre virtuti si vitiuri, precum si predice intocmite pre ele patru anutempuri; e) istorióre, poesii si proverbie morali, f) studii archeologice si documinte isrice din trecutul bisericeloru romane; g) legi si dispusetiul privitorie la bisericile si scolele romane confesionali; a) Revista bisericésca, scolastica si literaria, s. a.

Pretiuulu de penumeratiune pe anulu intregu e 4 fl. v. a. Abonantii pre anulu intregu voru primi cá premiu portretele Archiepiscopiloru-Metropolitu romani Dr. Ioanu Vancea si Mironu Romanulu — avédu de a solvi pentru ambele numai 50 cr. in pretiuulu pachetarei si alu crtei de transportu.

CARTILE SATEANULUI ROMANU, scriere periodica

pentru tte trebuintiele poporulu romanu.

Va esi in fiecare-care luna câte una carte, macaru de o cóla, — si va publicá: a) Biografi'a a câte unu bar-

batu mai vrednicu de amentirea si recunoscientia poporulu romanu; b) Cunoscientie din economia, industria, medicina, juridica s. a.; c) Poesie vechie si nóue, — d) Novele populare, istorióre, fabule, anecdote, proverbie si cuvete intielepte, s. a. e) Risete si Zimbete; f) Diverse scrii din lumea mare s. a.

Pretiuulu de prenumeratiune pre unu anu intregu e numai 1 fl. v. a. Abonantii voru primi cá premiu portretulu vestitului Luptatoriu alu Independentei nationale Avramu Iancu — avédu de a solvi numai 30 cr. in pretiuulu pachetarei si a cartei de transportu.

GUR'A SATULUI

diariu glumeti social-politicu-tocu.

Va esi in tota Marti sér'a, ilustratu cu caricaturu frumóse.

Pretiuulu de prenumeratiune pre I anu e 6 fl. pre 1/2 anu 3 fl., pre 1/4 anu 1 fl. 50 cr.

Abonantii acestoru diariu 'si voru poté procurá o mul-time de opuri cu scádere de 33% din pretiuulu ordinariu.

Tóte aceste 5 fóie de odata abonate costau pre 1 anu intregu numai 16 fl.

Abonantii pre anulu intregu la tóte fóiele, primescu si tóte premiale impreunate cu acelea, — avédu de a solvi numai 70 cr. in pretiuulu pachetarei si alu cartei de transportu.

Colectantii de abonamente primescu gratis totu alu 5-lea esemplariu.

Subsemnatii facu prin acest'a cunoscutu onoratiloru musterii si onor. publicu, că si-au asortatu

Magazinulu

de haine barbatesci

Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materii noue pentru **haine de tótna** si de **érna** din fabricele *interióre* si *esterióre* si se recomanda cu confectionarea prompta de totu felulu de **haine barbatesci**, cu pretiurile cele mai moderate. **Costume de tótna dela 25 fl. in susu.**

Cu tóta stim'a

A. SCHWARZE & BARTHA.

Pretiurile platiei

din 9 Ianuaru st. n. 1879,

	Hectolitru.	fl. cr.	Hectolitru.	fl. cr.
Granu	fruntea . . .	9.10	Mazerea . . .	7.—
	midilocu . . .	8.60	Lintea . . .	—
Mestecatu	de diosu . . .	8.—	Fasolea . . .	6.20
	. . .	5.90	Cartofi . . .	1.60
Secara	fromósa . . .	5.10	Sementia de inu . . .	9.90
	de midilocu . . .	4.90	„ de cânepa . . .	5.40
Ordiulu	frumosu . . .	4.30	1 Chilo. fl. cr.	
	de midilocu . . .	4.15	Carne de vita . . .	—44
Ovesulu	frumosu . . .	2.80	„ de rimatoriu . . .	—40
	de midilocu . . .	2.70	„ de berbecu . . .	—38
Porumbulu . . .	4.90	100 Chile. fl. cr.		
Meiu . . .	6.20	Seu de vita prospetu . . .	38.—	
Hrisca . . .	—	„ „ topitu . . .	48.—	

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 7 Ianuaru st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	70.20	Oblig. rurali ungare . . .	88.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . . .	71.25	„ „ Banat-Timis. . .	87.75
Losurile din 1860 . . .	132.—	„ „ transilvane. . .	87.—
Actiunile bancai nation. . .	864.—	„ „ croato-slav. . .	89.—
„ instit. de creditu . . .	291.75	Argintulu in marfuri . . .	—
Londr'a, 3 luni. . .	116.95	Galbini imperatresci . . .	5.53
		Napoleond'ori . . .	9.30 1/2
		Marci 100 imp. germ. . .	57.70

Cu numerulu acest'a se incheia si alu II-lea Semestru alu unulu 1879.

Rogamu pe domnii abonanti de a grabi cu inoirea prenumeratiunei că se scim cu câte esemplare se tiparimu.

Editoru: Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gótt si fiu Henricu.